

Meestal zijn vrouwen het slachtoffer, meestal is hun ex-man de dader. Een stalker verwoest het leven van de vrouw die hem eens liefhad - en zij staat machteloos. Tenminste, zo was het tot voor kort. Sinds een half jaar geldt er een wet waarmee stalkers kunnen worden aangepakt. Wat is daarmee bereikt? We vroegen het aan **Gabi van Driem**, 'de koningin van het straatverbod'.

ACHTERVOLGINGS WAANZIN

'VROUWEN DIE GESTALKT WORDEN KUNNEN NIET VERDER MET HUN EVEN. ZE VOELEN ZICH NOG STEEDS - NET ALS TIJDENS HUN HUWELIJK - HET SPEELGOED VAN DIE MAN'

WAT MOET JE DOEN ALS JE WORDT GESTALKT?

- [1] **Probeer zoveel mogelijk bewijsmateriaal te verzamelen. Laat bijvoorbeeld het antwoordapparaat altijd aanstaan, zodat je zijn telefoontjes kunt opnemen.**
- [2] **Stel burens, vrienden en familieleden op de hoogte en vraag of ze een oogje in het zeil houden.**
- [3] **Wees duidelijk in het contact met je stalker. Zend geen dubbele boodschappen uit, want je stalker zal er altijd hoop uit putten.**
- [4] **Is de maat vol dan kun je naar**

de politie gaan. Als je dat een te grote stap vindt, kun je een advocaat vragen een brief te schrijven met een waarschuwing. Helpt dat nog niet, dan kun je alsnog een procedure starten. Eventueel kun je voor een gratis advocaat in aanmerking komen. De inkomensgrens bij eenoudergezinnen of samenwonenden is f 3900 netto per maand en voor alleenstaanden f 2730 netto. Er geldt een minimum eigen bijdrage van f 120 en een maximum eigen bijdrage van duizend gulden.

Ook in de praktijk van Gabi is het merendeel van de slachtoffers vrouw en zijn de stalkers meestal ex-partners die het niet kunnen verkroppen dat de relatie beëindigd is. Gabi denkt dat vrouwen minder vaak stalken omdat ze dichterbij hun emoties staan. 'Een man kan tien jaar doorgaan met een relatie zonder dat-ie doorheeft dat er iets mis is. Dat de vrouw wil scheiden - het merendeel van de echtscheidingen wordt aangevraagd door vrouwen - komt voor hem als een complete verrassing. Hij kan het niet accepteren en vertaalt zijn verdriet in stalking. Het is gewoon een vorm van aandacht vragen.' Gabi pikt ze er inmiddels zo uit. 'Het zijn vaak hele leuke mensen. Creatieve, gepassioneerde mannen die hun partner geadoreerd hebben. Maar ze hebben niet gezien dat ze haar vermorzelden of haar in een gouden kooi stopten, waar ze het heel erg benauwd kreeg.'

Stalking komt in alle lagen van de bevolking voor. De manier waarop verschilt wel. Het ordinaire schreeuwen op straat gebeurt vooral door stalkers met een laag opleidingsniveau. Mannen die gestudeerd hebben, doen het op een andere manier. Gabi noemt ze wel de 'universitaire stalkers'. 'Universitaire stalkers vragen aandacht door zich niet te houden aan een vastgestelde regeling. Ze brengen de kinderen te laat terug, komen ze te laat halen. Bij de overschrijving van de alimentatie zetten ze: "Met spijt", of: "Ik gun het je niet". Tijdens de zomervakantie is het schering en inslag. Op het laatste moment vanuit Frankrijk een fax sturen met: "Door onvoorziene omstandigheden breng ik de kinderen vier dagen later terug." Terwijl ze weten dat hun vrouw de volgende dag met de kinderen naar Engeland moet. Allemaal pesterijen - die uiteindelijk ook een ernstige vorm van stalking zijn.'

Soms moet Gabi ook wel lachen om de

inventiviteit van de stalkers. Zo had ze een aantal jaar geleden een cliënte die in de Betuwe woonde en een prachtige kersenboomgaard had. Tot haar ex-man een advertentie in de krant zette: 'Morgenochtend gratis kersen plukken, op dat en dat adres'. Maar meestal is het schrijnend wat er gebeurt. 'Het grootste probleem voor vrouwen die belaagd worden is dat ze niet verder kunnen met hun leven. Ze voelen zich machteloos en nog steeds - net als tijdens hun huwelijk - het speelgoed van die man. Vaak is het een herhaling van wat er tijdens het huwelijk al mis was, dat ze hun grenzen niet kunnen bewaken. Ze missen de assertiviteit om die man te stoppen en gebruiken de advocaat als stoplichtfunctie.'

Een strafblad voor de vader van je kinderen?

Ook al is de nieuwe wet nu van kracht, Gabi heeft nog steeds veel cliënten die op de oude manier, via de burgerlijke rechter, een kort geding aanspannen en een straatverbod eisen. 'Bij een kort geding neem je zelf het heft in handen; je bent zelf de eisende partij. Als de dader het verbod overtreedt, moet hij jou geld betalen en over het algemeen werkt dat heel effectief. Volg je de strafrechtelijke methode en ga je naar de politie dan moet je maar afwachten of die iets voor je onderneemt. Daarbij ben je afhankelijk van de officier van justitie, want die moet de straf eisen. Bovendien vinden veel vrouwen het strafrecht een te grote stap. Ze willen niet dat hun ex-man een strafblad krijgt - het blijft toch de vader van je kinderen.'

Zo ver komt het vaak niet. Gabi: 'We hebben zo'n honderdvijftig zaken per jaar, waarvan maar een klein gedeelte voor de rechter komt. Een brief van de advocaat schrikt al heel erg af, helemaal nu we kunnen dreigen met de politie.' Of het aantal stalkingzaken zal afnemen door de nieuwe wet moet blijken in de praktijk, maar Gabi verwacht van wel. 'Stalkers zijn ook maar gewone mensen die het vooruitzicht op een strafblad niet erg aantrekkelijk vinden.'

TEKST SUZANNE RETHANS

FOTOGRAFIE ANNALEEN LOUWES